

Η υποβάθμιση του Περιβάλλοντος και της Παιδείας

Είναι πρωί και περνάω την πύλη του σχολείου. Αυτό που τραβάει το μάτι από την πρώτη στιγμή είναι η άσφαλτος και το μπετόν σε όλους τους εξωτερικούς χώρους, οι σκληρές επιφάνειες των κτιρίων, οι ξεθωριασμένοι και ξεφλουδισμένοι σοβάδες, τα κάγκελα στα παράθυρα των κτιρίων, στους διαδρόμους, στην περιφραξη, οι ανώνυμοι διάδρομοι χωρίς κανένα χρώμα, σχολική εργασία ή άλλη διακόσμηση, τα γκράφιτι στις τουαλέτες, τις μάντρες, τους τοίχους των κτιρίων. Το βλέμμα μου τραβάνε τα σκουπίδια, τα πεταμένα σακουλάκια από κρουασάν, σάντουιτς, τα τενεκεδάκια, κουτιά χυμών, τα πλαστικά μπουκάλια. Παντού πεταμένα λες και βρίσκεσαι σε σκουπιδότοπο.

ΤΟΥ

Ηλία Μεσσίνας

“

Οι μαθητές είναι τόσο ευάλωτοι όσο και η φύση. Εμείς όμως αδιαφορούμε για την ανάπτυξή τους, αδιαφορούμε για την ευτυχία τους, αδιαφορούμε για την υγεία τους – σωματική, ψυχική και πνευματική (σίγουρα κάποιοι θα διαφωνήσουν, αλλά δεν μιλάω μόνο για τα Αγγλικά, τα μπαλέτα και τον αθλητισμό)

Είναι και οι δάσκαλοι. Ενώ, όπως μαθαίνω το κάπνισμα και η χρήση των κινητών τηλεφώνων στα σχολεία απαγορεύεται, οι δάσκαλοι (και οι μαθητές) επιμένουν να κάνουν κατάχρηση και των δύο μέσα στο χώρο του σχολείου. Αδιαφορώντας αν το παθητικό κάπνισμα, εξαιτίας ενώσεων όπως το βενζόλιο, βενζοπυρένιο, υδραζίνη, μονοξειδίου του άνθρακα και άλλων 4000 ενώσεων από τις οποίες 40 καρκινογόνες, προκαλούν καρκίνο του πνεύμονα, άσθμα, ξαφνικό θάνατο (SIDS), βρογχίτη, πνευμονία, μόλυνση στα αυτιά και άλλες σοβαρές παθήσεις στους νέους που αναπτύσσονται. Η περιγραφή αυτή δεν ανήκει σε ένα ορισμένο σχολείο, αλλά στην πλειοψηφία των δημόσιων σχολείων που επισκέφτηκα σε όλη την Αττική, στα πλαίσια του προγράμματος περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που πραγματοποιεί η Ecoweek εδώ και ενάμιση χρόνο. Στα πλαίσια του προγράμματος επισκέφτηκα δεκάδες ιδιωτικά και δημόσια Γυμνάσια και Λύκεια στην Αγ. Παρασκευή, το Ελληνικό, το Π. Ψυχικό, την Παιανία, το Μαρούσι, το Κεφαλάρι, το Χαϊδάρι, τα Βριλήσσια, τη Ν. Σμύρνη, την Πεύκη, το Χαλάνδρι, την Κηφισιά και φυσικά την Αίγινα.

Στην Αίγινα τα πράγματα ίσως είναι πιο ανησυχητικά διότι, ενώ η κοινωνία είναι μικρή και θα μπορούσε να λύσει πολλά από τα προβλήματά της, η σύγχρονη ζωή της πόλης έχει εκφυλίσει και την επαρχία, με αποτέλεσμα στην Αίγινα να παρατηρούνται φαινόμενα χειρότερα και από αυτά στις

πόλεις. Παραδείγματος χάριν, κάποιος γείτονας του 2ου Νηπιαγωγείου εδώ και μήνες κρεμάει τις σακούλες των σκουπιδιών στα κάγκελα του νηπιαγωγείου. Μάλιστα, ο γείτονας αυτός, όχι μόνο αφήνει τις πλαστικές του σακούλες πάνω στα κάγκελα – κάτι το οποίο, σύμφωνα με τον κανονισμό καθαριότητας του Δήμου Αίγινας τιμωρείται με πρόστιμο 500 ευρώ – οι σακούλες αυτές περιέχουν πλαστικά μπουκάλια και άλλες ανακυκλώσιμες συσκευασίες που θα έπρεπε να τοποθετηθούν στον μπλε κάδο, συνεπώς παρανομεί διπλά.

Έτσι φτάνουμε στην ευθύνη του Δήμου και της γειτονιάς. Ο Δήμος αδυνατεί να εφαρμόσει την ανακύκλωση, όπως π.χ. έχει πετύχει ο Δήμος Παιανίας, και έτσι αντί για την εν δυνάμει 90% ανακύκλωση και κομποστοποίηση, τα ποσοστά στο Δήμο Αίγινας ακόμη σέρνονται στο 12%. Η ενημέρωση είναι δε τόσο ελλιπής, που υπάλληλος καθαριότητας έπρεπε να εξηγήσει σε Αιγινήτη ότι τα πλαστικά μπουκάλια στη σακούλα του θα έπρεπε να πάνε στον μπλε κάδο και όχι στα «σκουπίδια»! Επίσης, ο Δήμος αδυνατεί ακόμη να εφαρμόσει την αναγκαία δημοτική αστυνόμευση και έτσι απομένει η γειτονιά. Η γειτονιά που κάποτε γνώριζε ποιος κάνει τι και έτσι φρόντιζε να προστατέψει τον χώρο της. Σήμερα τα πράγματα είναι αλλιώς. Έχουμε όλοι κλειστεί στα σπίτια μας και μαθαίνουμε για τον κόσμο από την τηλεόραση. Έτσι, όταν προσπάθησα να μάθω ποιος αφήνει τις σακούλες των σκουπιδιών στα κάγκελα του νηπιαγωγείου, κανείς δεν γνώριζε. Έτσι, όπως οι ασυνείδητοι

γείτονες αφήνουν τα σκουπίδια τους μπροστά στη μύτη των παιδιών χωρίς κανείς να το αντιληφθεί, έτσι οι δράστες των κλοπών στην Αίγινα δρουν και κυκλοφορούν ανενόχλητοι. Έτσι η ζωή συνεχίζεται στην εξαθλιωμένη και συνεχώς τσιμεντοποιούμενη Αίγινα – που με την αδιαφορία και ανικανότητά μας επιτρέπουμε ακόμη και την εγκατάσταση μονάδας έτοιμου σκυροδέματος δίπλα στο ρέμα της Σκοτεινής – μία σημαντική πηγή εμπλουτισμού για τον υδροφόρο ορίζοντα της Αίγινας που συνεχώς χαμηλώνει και υποβαθμίζεται – σε μια εποχή που όλη η Ελλάδα απειλείται από λειψυδρία, ανομβρία και ερημοποίηση.

Ξεκίνησα από τα σχολεία και κατέληξα στο ρέμα της Σκοτεινής, απλά διότι όλα αυτά είναι αλληλένδετα. Η σήψη στην κοινωνία της Αίγινας, όπως και σε όλες τις σύγχρονες κοινωνίες πόλεων και επαρχίας, καταστρέφει όχι μόνο τον φυσικό της πλούτο αλλά και τον κοινωνικό της πλούτο και κυρίως τους νέους. Οι μαθητές είναι τόσο ευάλωτοι όσο και η φύση. Είναι επίσης τόσο πολύτιμοι όσο και η φύση, όμως εμείς οι μεγάλοι αδιαφορούμε και τους φερόμαστε με τον χειρότερο τρόπο. Αδιαφορούμε για την ανάπτυξή τους. Αδιαφορούμε για την ευτυχία τους. Αδιαφορούμε για την υγεία τους – σωματική, ψυχική και πνευματική (σίγουρα κάποιοι θα διαφωνήσουν, αλλά δεν μιλάω μόνο για τα Αγγλικά, τα μπαλέτα και τον αθλητισμό). Έτσι, τα σχολεία που τα στέλνουμε έχουν σκουπίδια κρεμασμένα στα κάγκελα ή πεταμένα παντού στο προαύλιο, λες και είναι σκουπιδότοποι. Οι διάδρομοι είναι τόσο ανώνυμοι και απεριποίητοι που λες και τα στέλνουμε σε σωφρονιστικά ιδρύματα. Τα μαθήματα είναι τόσο ανούσια, τόσο άσχετα με τις πραγματικές τους ανάγκες, τόσο ξεκομμένα από την καθημερινή τους επαφή με το περιβάλλον γύρω τους, που υπάρχουν μαθητές στην Αίγινα που δεν έχουν καν επισκεφτεί τον αρχαίο Ελαιώνα! Τι είδους πολίτες ετοιμάζουμε για να φροντίσουν το νησί, αν δεν το γνωρίζουν; Πώς θα αποφασίσουν αν θα παραδώσουν το νησί στο τσιμέντο ή όχι, αν το μόνο που τελικά γνωρίζουν είναι αυτά που τους μαθαίνει η τηλεόραση, οι διαφημίσεις, τα video games και η εκδρομή τους στην... Ιταλία;

Δεν ξέρω από πού ξεκινάει κανείς για να αντιμετωπίσει τη σύγχρονη νεοελληνική πραγματικότητα. Από πού ξεκινάει κανείς για να σταματήσει την ασύδωτη υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της σύγχρονης παιδείας, που σε τελική ανάλυση είναι η υποβάθμιση της ίδιας της ζωής για το παρόν και το μέλλον. Το μόνο που ξέρω όμως, είναι ότι τα παιδιά μας αξίζουν μια καλύτερη ευκαιρία στον κόσμο που θα ζήσουν... ✖

Δημόσια σχολεία στην Αττική: τσιμέντο, κάγκελα και γκράφιτι. Σε αυτό το περιβάλλον θέλουμε να μεγαλώσουν τα παιδιά μας; (φωτο: Ηλίας Μεσσίνας)

Η κοινωνία μας είναι ανίκανη ακόμη και στο να απαγορεύσει να κρεμάνε ασυνείδητοι σακούλες σκουπιδιών στα κάγκελα νηπιαγωγείου στην Αίγινα. (φωτο: Ηλίας Μεσσίνας)